

Μάθημα XXXIX [39]

1 Sapiētem nec pāupertas nec dōlor prōhibet, nec
 2 eae res, quae imperitos avertunt et praecipites agunt. Tū
 3 illum prēmi pūtas malis? Utitur! Non ex ebore tantum
 4 Phidiās sciēbat facere simulacra; ex aere quoque faciē-
 5 bat. Si* marmor illi obtulisses, si* viliōrem materiā,*
 6 fecisset talē, quāle ex illā fieri optimum posset. Eodē
 7 modo sapiēns virtutem, si* licebit, in divitiis explicābit,
 8 si minus*, in paupertate; si* poterit, in patriā, si minus*,
 9 in exilio; si* poterit, imperātor, si minus*, miles; si*
 10 poterit, integer, si minus*, debilis. Quaecūque for-
 11 tūnam acceperit, aliquid ex illa memorabile efficiet.

Ανάλυση

1 αντίκ	20 υποκ	39 επιθ. προσδ.
2 υποκ.	21 ρήμα	40 προσ. τ'όπου (οργ)
3 υποκ.	22 αντίκ (μελ.)	41 υποκ.
4 ρήμα	23 αντίκ.	42 αντίκ.
5 επιθ. προσδ.	24 προσδ. ὄχης	43 ρήμα
6 υποκ	25 προσ. τ'όπου	44 προσ. κατάβ (κατ)
7 υποκ	26 ρήμα Phidiās	45 ρήμα
8 αντίκ ή κατ	27 αντίκ. αμ.	46 προσ. προσδ *
9 ρήμα	28 αντίκ. έμ.	47 προσ. κατάβ *
10 αντίκ. ή κατ	29 ρήμα έμ.	48 ρήμα *
11 ρήμα (εος)	30 επιθ. προσδ.	49 πρ. κατάβ. *
12 υποκ	31 αντίκ. ille: αν	50 προσ. προσδ *
13 υποκ. ασαρ.	32 ρήμα ille: αν	51 πρ. κατάβ. *
14 αντίκ (είδ.)	33 κατάβ. Simulacrum: αν	52 ρήμα *
15 ρήμα	34 υποκ.	53 κατάβ. *
16 π. αίτιος ή αιτία	35 προσ. ὄχης	54 προσ. προσδ *
* 17 ρήμα	36 .. αντίκ.	55 κατάβ. *
18 προσ. ὄχης	37 κατάβ.	56 ρήμα *
19 προσ. τ'όπου ή προσδ	38 ρήμα	57 κατάβ. *
		58 προσ. προσδ *
		59 κατάβ. *

Sapiens: υποκ.
 malis: αντίκ (αφαίρ.)

Δευτ. Προτάσεις

A αναφ. προσδ. στο res
 Δ αναφ. προσδ. στο tale ή
 Γ αναφ. επιρρ. υποκ. α'είδος
 ορ. ων. μέλλ. + ορ. 1στ. μέλλ.
 Β, Γ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Ι, ΙΑ, ΙΒ υποθετ.

Ια είδη των υποθ. λόγων:

1°: Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Ι, ΙΑ, ΙΒ

2°: Β, Γ

Οι εξαιρετικοί υποθ. λόγοι:

ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Ι, ΙΑ, ΙΒ

* Δες και το γέζι λόγιο ΟΕΔΒ

* prohibent

* ille: υποκ, malis: αντίκ.

* simulacrum: αντίκ.

* obtulisses

Μεταξύ των ήρων 46-59, εννοεί-
 ται και για βεργά από άλλους

60 επιθ. προσδ.

61 αντίκ.

62 ρήμα sapiens: υπ

63 αντίκ.

64 προσδ. τ'όπου (ή αίτια)

65 κατάβ. ή επιθ. προσδ.

66 ρήμα sapiens: υπ

Γ.Ι.Κ. / 1984

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 39

Ούτε η φτώχεια ούτε ο πόνος εμποδίζουν το σοφό, ούτε τα πράγματα αυτά που βγάζουν από το δρόμο τους και γκρεμοτσακίζουν όσους δεν έχουν πείρα. Πιστεύεις πως οι συμφορές τον καταβάλλουν; Αντίθετα¹, τις χρησιμοποιεί! Ο Φειδίας δεν ήξερε να κάνει αγάλματα μόνο από ελεφαντόδοντο· (τα) έκανε κι από μπρούντζο. Αν του πήγαινες μάρμαρο, αν του πήγαινες κάποιο υλικό πιο ταπεινό, θα το 'κανε τέτοιο (άγαλμα), όσο μπορούσε να γίνει πιο τέλειο από αυτό το υλικό. Έτσι κι ο σοφός θα δείξει την αρετή του στα πλούτη, αν μπορεί, κι αν όχι, στη φτώχεια· αν μπορεί, στην πατρίδα, κι αν όχι, στην εξορία· αν μπορεί, ως στρατηγός, κι αν όχι, ως στρατιώτης· αν μπορεί, γερός, κι αν όχι, ανάπηρος. Όποια τύχη κι αν του λάχει, θα δημιουργήσει από αυτήν κάτι αξιομνημόνευτο.

1. κάθε άλλο

Μάθημα XXXIX: Ένα πρότυπο ιδανικού ανθρώπου
Οι υποθετικοί λόγοι •